

D: Isunak

Administrazioarekin izaten ditugun harremanetan dena ez da izaten nahi genukeen bezalakoa. Batzuetan gure gustuko ez diren erantzunak jasotzen ditugu, eta hauen artean isunak dira ohiko-
enak. Ataza honetan isunen inguruko kontu hau landuko dugu. Horretaz gain, erreklamazio bat
nola egin daitekeen ere aztertuko dugu.

1 Isunen inguruan

1.1

- **Ikus ezazue bideoan isuna jartzeko arrazoietako bat zein izan daitekeen. Horrelakoak askotan gertatzen dira. Zer deritzozue?**
- **Binaka jarrita, erantzun galdera hauei:**
 - Zeintzuk izan daitezke isuna jartzeko arrazoiak?

- Jaso duzu inoiz isunik? Eta zure inguruko edo ezagunen batek?

- **Bikoteko batek azaldu emandako erantzunak talde osoari.**

Orain testu batetik ateratako hitz batzuk irakurriko dituzue.

Herri Aldizkari / arau-haustea / atzera bota / bide publiko / deskargu plegua / ebazpena / eguneko epea / epez kanpoko jakinarazpen / forma akats / garabia / gordailu / gutun ziurtatu / hainbateko bat / helegite / jaso izanaren adierazpen / zerga / ziurtatu / zuritu

↘ **Binaka jarrita, eman erantzuna galdera hauei:**

- Zeri buruzko testutik atera ditugu hitzok?
- Zer uste duzue kontatuko digutela testu horretan?
- Hitz guztiak ezagunak zaizkizue? Zein hitz ezagutzen duzue eta zein ez? Hitzen batzuk ezezagunak badira, erabil ezazue hiztegia kontsultak egiteko.

↘ **Azal ezazue bikotean esandakoa besteen aurrean.**

↘ **Irakasleak esan dizuen bezala, testuak hain ohikoak diren aparkaleku isunak jasotzean nolako jokabidea izan behar dugun aholkatzen digu.**

↘ **Binaka edo hirunaka jarrita, esan hauetako baieztapen bakoitza zuen ustez egia ala gezurra den eta zergatik uste duzuen hala dela.**

- Garabiak autoa eramanez gero, garabiaren gastua eta isuna ordaintzea beharrezkoa da autoa berreskuratzeko.
- Autoa eramateagatik beti kopuru bera kobratzen dute.
- Hobe da ahalik eta azkarren ordaintzea automobil gordailukoak haserre ez daitezen.
- Isuna ordaindu eta gero, 30 eguneko epea daukagu errekurtsioa aurkezteko.
- Errekurtsioan gure datuak, isuna jarri digunarenak eta ibilgailuarenak agertu behar dira; baita automobila eramateko arrazoirik ez zegoela ziurtatu ere.
- Etxera gutun ziurtatu bat bidaltzen badigute behartuta gaude gutun hori hartzera.
- Isunaren berri jaso eta hilabeteko epea daukagu errekurtsioa aurkezteko, baina horretarako, isuna ordaindu egin behar da.
- Epez kanpo jakinarazten badigute, preskripzioa alega dezakegu.

↘ **Erkatu ondoko taldekoekin.**

➔ Irakurri testua baieztapen horietaz esan duzuen zuzena den jakiteko.

2003/02/16

APARKALEKU ISUNAK

Itziar Elorza

Gauza normala da automobilaren bila joan eta garabiak eraman duela ikustea. Denoi gertatu zaigu noizbait. Edo, kasurik onenean, isuna baino ez digute jarri, baina automobila ez digute eraman.

Isunarekin ados ez bagaude, gure esku dago neurri bat edo beste hartzea.

Garabiak automobila eraman badigu, garabiaren gastua eta isuna ordaindu beharko ditugu berriro ere hartzeko. Lehenik, ibilgailuak bide publikotik eramateagatik kobratzen den zerga ordaindu beharko dugu. **Zerga hori aldatu egiten da udal batetik bestera;** dena den, diru kopuru finkoa da beti, eta hainbateko bat gehitzen zaio automobil gordailuan igarotako egun bakoitzeko. Ordaintzea izaten da onena, ez baitago beste biderik automobila eskuratzeko. **Gainera, hobe da ahalik azkarren ordaintzea, ordaindu beharrekoak gora egin ez dezan.**

Isuna ordaindu eta gero, hilabeteko epea dugu Udalaren aurrean helegite edo errekurtsioa aurkezteko. Helegite horretan, datu hauek azaldu behar dute: gure datuak eta ibilgailuarenak; bestalde, automobila eramateko arrazoirik ez zegoela ziurtatu behar da.

Garabiak zenbait kasutan baino ezin du gure automobila eraman, esaterako: automobila txoferrik gabe eta bigarren ilaran badago, eta beste automobil bati ateratzen uzten ez badio. Kasu horretan, legea garabiaren alde dago. Isuna atzera bota nahi badugu, frogatu egin behar dugu gure automobila ez zegoela kasu horietako batean.

Isunaren berri behar bezala jaso arte itxaron behar dugu. Automobila gordailutik ateratzean, baliteke isuna une horretan bertan hartzea. Edo, bestela, gutun ziurtatu bat bidaliko digute etxera, jaso izanaren adierazpenarekin. **Gutuna hartu nahi ez badugu, uko egiten badiogu, horren berri eman beharko digute eskualdeko Herri Aldizkariaren bidez.**

Isunaren berri jaso eta gero, 15 eguneko epea dugu helegite edo deskargu plegua aurkezteko. Helegitea aurkeztu baino lehen ez da beharrezkoa isuna ordaintzea.

Deskargu pleguan, automobila eramateko arrazoirik ez zegoela argudiatu behar dugu; edo bestela, gure ekintza nolabait zuritu, behar adina froga aurkeztuz. Frogarik izan ezean, orduan hobe da prozedurak izan ditzakeen forma akatsetan oinarritzea, deskargua aurkezteko.

Preskripzioa eta epez kanpoko jakinarazpenak ohikoak dira. Esaterako, **arau-haustea gertatu zenetik isunaren berri ematen diguten arte bi hilabete igaro badira, preskripzioa alegatzeko aukera dugu.**

Arau-haustea gertatu zenetik ebazpena edo erabakia ateratzen den arte zazpi hilabetetik gora igaro badira, orduan ere posible da preskripzioa alegatzea.

➔ Ikus dezagun orain zenbateraino ulertu duzun testua eta horko berbak. Horretarako, hemen daukazu irakurri duzun testu bera baina hutsune batzuekin.

2003/02/16

APARKALEKU ISUNAK

Itziar Elorza

Gauza normala da automobilaren bila joan eta garabiak eraman duela ikustea. Denoi gertatu zaigu noizbait. Edo, kasurik onenean, isuna baino ez digute jarri, baina automobila ez digute eraman.

Isunarekin ados ez bagaude, gure esku dago neurri bat edo beste hartzea.

Garabiak automobila eraman badigu, _____-ren gastua eta isuna ordaindu beharko ditugu berriro ere hartzeko. Lehenik, ibilgailuak _____-tik eramateagatik kobratzen den _____ ordaindu beharko dugu. Zerga hori aldatu egiten da udal batetik bestera; dena den, diru kopuru finkoa da beti, eta _____ gehitzen zaio automobil _____-an igarotako egun bakoitzeko. Ordaintzea izaten da onena, ez baitago beste biderik automobila eskuratzeko. Gainera, hobe da ahalik azkarren ordaintzea, ordaindu beharrekoak gora egin ez dezan.

Isuna ordaindu eta gero, hilabeteko _____ dugu Udalaren aurrean _____ edo errekurtsioa aurkezteko. Helegite horretan, datu hauek azaldu behar dute: gure datuak eta ibilgailuarenak; bestalde, automobila eramateko arrazoirik ez zegoela _____ behar da.

Garabiak zenbait kasutan baino ezin du gure automobila eraman, esaterako: automobila txoferrik gabe eta bigarren ilaran badago, eta beste automobil bati ateratzen uzten ez badio. Kasu horretan, legea garabiaren alde dago. Isuna _____ nahi badugu, frogatu egin behar dugu gure automobila ez zegoela kasu horietako batean.

Isunaren berri behar bezala jaso arte itxaron behar dugu. Automobila gordailutik ateratzean, baliteke isuna une horretan bertan hartzea. Edo, bestela, _____ bat bidaliko digute etxera, jaso izanaren _____-arekin. Gutuna hartu nahi ez badugu, uko egiten badiogu, horren berri eman beharko digute eskualdeko _____-aren bidez.

Isunaren berri jaso eta gero, 15 _____ dugu helegite edo _____ aurkezteko. Helegitea aurkeztu baino lehen ez da beharrezkoa isuna ordaintzea.

Deskargu pleguan, automobila eramateko arrazoirik ez zegoela argudiatu behar dugu; edo bestela, gure ekintza nolabait _____, behar adina froga aurkeztuz. Frogarik izan ezean, orduan hobe da prozedurak izan ditzakeen _____-etan oinarritzea, deskargua aurkezteko.

Preskripzioa eta _____-ak ohikoak dira. Esaterako, _____ gertatu zenetik isunaren berri ematen diguten arte bi hilabete igaro badira, preskripzioa alegatzeko aukera dugu.

Arau-haustea gertatu zenetik _____ edo erabakia ateratzen den arte zazpi hilabetetik gora igaro badira, orduan ere posible da preskripzioa alegatzea.

- Jarri taldeka eta hartu irakasleak esandako zatia: 1, 2 edo 3. Bete zati horretako hutsuneak.
- Talde ezberdinetan egon zaretenok nahastu eta azaldu elkarri egin duzuenak. Ados bazaudete, bete testua osorik.

1.5

- Hartu jatorrizko testua eta erkatu zuek egindakoarekin.
- Berbaren batekin zalantza baduzue, galdetu irakasleari.
- Idatz itzazu zure koadernoan gaur ikasi dituzun hiru hitz berri. Pentsatu nola definituko dizkiezun hitz horiek zure ikaskideei.
- Bildu beste bi lagunekin eta azaldu elkarri zein hitz jaso dituzuen eta euren definizioa.

2 Erreklamazioa idazten

2.1

"Trafiko isunak"

- Ikus ezazue bideoa
- Eman iritzia

2.2

- Bideoan ikusi duzuen bezala, posible da helegitea aurkeztu ondoren isuna erretiratzea. Horixe izango da, hain zuzen ere, zure lana: isuna erretira dezaten eskaera egitea. Horretarako, kontuan izan behar duzue hurrengo egoera.

↘ **Baduzu motortxo bat, urruntxo bizi zarelako, eskolara etortzeko erabiltzen duzuna. Atzo arratsaldean, eskolatik irten ondoren, motorra liburutegi ondoan txarto aparkatuta utzi zenuen. Bueltatu zinenean udaltzainek isuna jarrita zuten. Aurkeztu erreklamazioa edo helegitea udaletxean. Horretarako, "Idatziak" liburuxkan duzun eredua erabil dezakezu.**

- Idazten hasi aurretik erabaki zein arrazoi emango dituzun.
- Idatzi pentsatutakoaren arabera.

A large, empty rectangular box with a dashed orange border, intended for writing a response to the scenario.

2.3

↘ **Emaiozu idatzitako testua irakasleari. Berak, zuzendu ondoren, itzuliko dizu.**